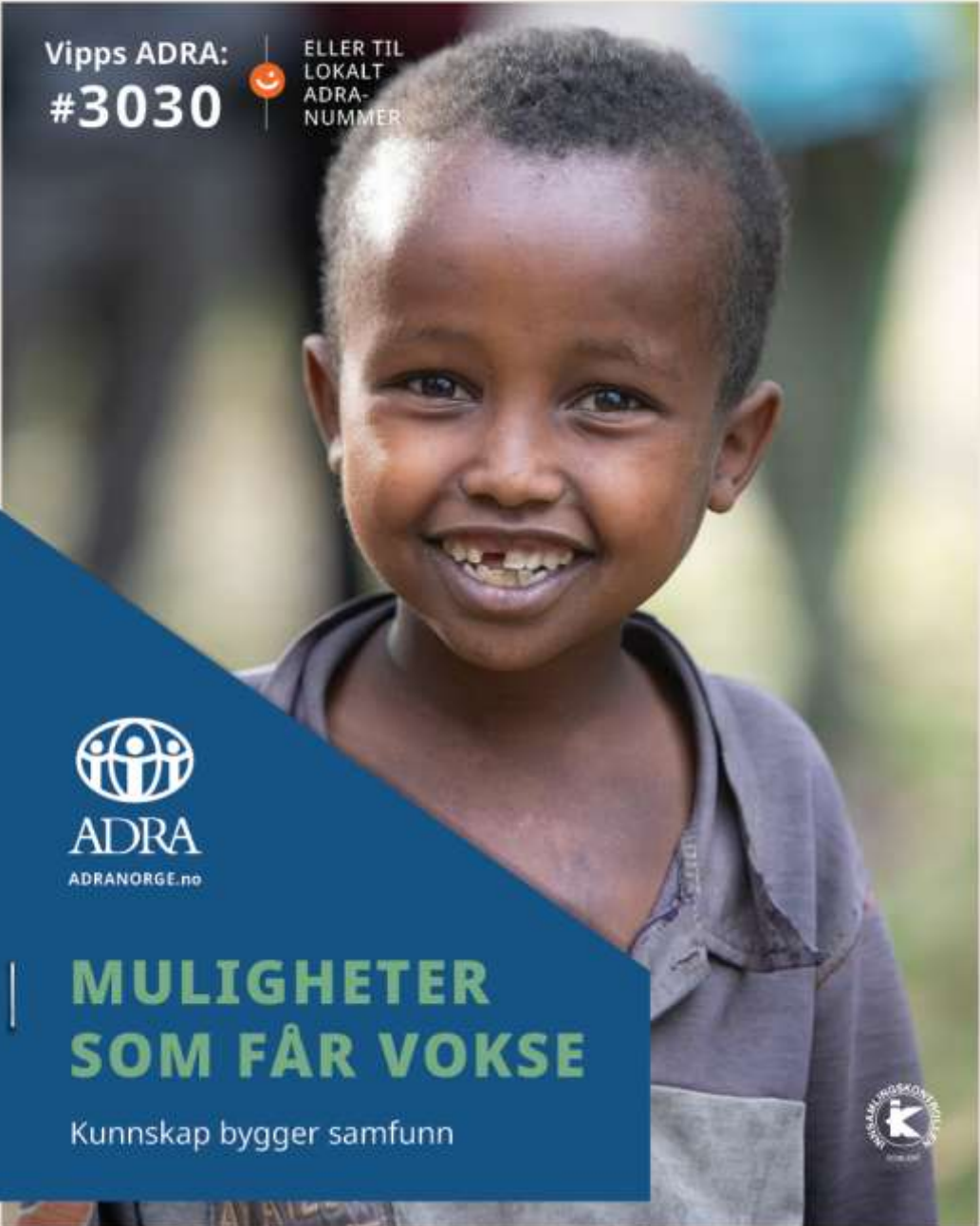

SKOLERESSURS

HJELPEAKSJON 2026
Nå kan du hjelpe!

Vipps ADRA:
#3030

ELLER TIL
LOKALT
ADRA-
NUMMER

ADRA
ADRANORGE.no

**MULIGHETER
SOM FÅR VOKSE**

Kunnskap bygger samfunn

HJELPEAKSJONEN ER LÆRING

Hjelpeaksjonen er et samarbeid mellom ADRA, Adventistkirken og Adventistkirkens skoler i Norge.

Hva er Hjelpeaksjonen?

Hjelpeaksjonen er Adventistkirkens og ADRA's årlige innsamlingsaksjon med lange tradisjoner i menigheter og skoler over hele landet.

- Aksjonen organiseres lokalt i menigheten og på skoler, med støtte fra ADRA Norge.
- Menigheter, skoler og frivillige deltar gjennom bøsseaksjoner og ulike innsamlingsaktiviteter.
- Pengene som samles inn går til prosjekter for barn, ungdom og familier som er rammet av fattigdom, konflikt og kriser. Les mer på www.adranorge.no/hjelpeaksjon
- **Tro i handling:** Hjelpeaksjonen bygger på kristne verdier som nestekjærlighet, rettferdighet, raushet, omsorg og ansvar for andre. Verdien kommer til uttrykk gjennom konkret handling og engasjement for mennesker i sårbare situasjoner.

Læring

I hjelpeaksjonstiden får elevene anledning til å lære, reflektere og omsette kunnskap og verdier til konkret handling. Dette er også en viktig del av skolens arbeid med de tverrfaglige temaene og skolens brede dannelsesoppdrag. Gjennom engasjement og samarbeid styrkes elevenes forståelse av globalt medborgerskap, empati, ansvar og livsmestring.

Her er seks grunner til at Hjelpeaksjonen er en verdifull del av skoleåret:

- 1. Globalt medborgerskap i praksis** – Elevene får et konkret handlingsalternativ som respons på det de lærer om globale utfordringer og utviklingsspørsmål.
- 2. Livsmestring og mening** – Å bidra til noe som er større enn seg selv, gir mestringsfølelse, opplevelse av mening og styrker selvbildet.
- 3. Empati og sosial forståelse** – Kunnskap om andre menneskers livssituasjon og utfordringer utvikler evnen til innlevelse og til å se verden fra ulike perspektiver.
- 4. Bevissthet om globale ulikheter** – Møtet med historier og erfaringer fra jevnaldrende i andre land gir innsikt i både lokale og globale samfunnsutfordringer.
- 5. Fellesskap og inkludering** – Samarbeid om Hjelpeaksjonen bygger relasjoner, samhold og sosialt engasjement, noe som er særlig verdifullt ved starten av skoleåret.
- 6. Økonomisk forståelse og ansvar** – Elevene lærer om verdien av penger, forvaltning av ressurser og hvordan små bidrag kan gjøre en stor forskjell.

HJELPEAKSJONEN ER INNSAMLING

Hjelpeaksjonen er ADRAs årlige innsamlingsaksjon. Gjennom aksjonen engasjerer barn, ungdom og voksne seg for å støtte utdanningsprosjekter og skape bedre framtidsmuligheter for barn og unge i andre deler av verden.

Innsamlingsaksjonen skjer på ulike måter:

1. **Bøsseaksjon og Vipps**

Deltagere går fra dør til dør med innsamlingsbøsse og Vipps, møter mennesker i lokalsamfunnet og informerer om Hjelpeaksjonen og arbeidet pengene går til.

2. **Lokale innsamlingsaktiviteter**

Skoler, menigheter og frivillige arrangerer aktiviteter som sponsorløp, kakesalg, basarer, loppemarkeder, salg av tjenester og konkurranser. Aktivitetene skaper engasjement, fellesskap og inntekter til prosjektene.

3. **Digitale innsamlingskampanjer**

Nettsider, sosiale medier, filmer og bilder brukes til å dele informasjon, skape engasjement og inspirere flere til å bidra. Det finnes også mulighet til digital innsamlingsbøsse.

Utdanning for en bærekraftig framtid: En invitasjon til engasjement

Hva er det viktigste elevene trenger å lære for å møte dagens og morgendagens globale utfordringer?

I Kunnskapsløftet 2020 (<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/>) er det tydelig at skolen skal bidra til å utvikle elevenes kunnskap, ferdigheter og holdninger slik at de kan forstå og håndtere komplekse utfordringer i samfunnet. Skolen skal formidle kunnskap og legge til rette for engasjement, medvirkning og ansvarlig deltakelse i fellesskapet.

Dette kommer særlig til uttrykk gjennom de tre tverrfaglige temaene:

- *Folkehelse og livsmestring*
- *Demokrati og medborgerskap*
- *Bærekraftig utvikling*

Temaene er tett knyttet til FNs bærekraftsmål, særlig delmål 4.7, som understreker at utdanning skal fremme bærekraftig utvikling, menneskerettigheter, likestilling, fred, kulturelt mangfold og globalt medborgerskap.

I læreplanens overordnede del understrekes det at elevene skal utvikle engasjement for menneskeverd, nestekjærlighet, solidaritet og ansvar for egne handlinger. De skal lære å møte mennesker med respekt, forstå ulike perspektiver og bidra til et mer rettferdig og bærekraftig samfunn.

Gjennom fag som samfunnskunnskap, geografi, KRLE og norsk får elevene utforske globale spørsmål knyttet til fattigdom, ulikhet, menneskerettigheter, konflikt, migrasjon, klima og bærekraftig utvikling. Dette omfatter evnen til kritisk tenkning, etisk refleksjon og ansvarlig handling.

Hjelpeaksjonen gir elevene en mulighet til å omsette læring til praktisk engasjement. Når elevene lærer om globale utfordringer og samtidig får anledning til å bidra til konkrete løsninger, blir læringen relevant, meningsfull og handlingsrettet.

Eksempler fra kompetansemål og sentrale fagtemaer:

Geografi

Elevene utforsker og sammenligner levekår i Norge og andre deler av verden. De arbeider med temaer som fattigdom, migrasjon, ressursfordeling og årsaker til at mennesker flykter fra hjemmene sine.

Samfunnskunnskap

Elevene undersøker begreper som demokrati, menneskerettigheter, likeverd, rettferdighet og medborgerskap. De reflekterer over hvordan enkeltmennesker og samfunn kan bidra til positiv endring.

KRLE

Elevene arbeider med etiske spørsmål og utforsker hvordan ulike religioner og livssyn begrunner ansvar, omsorg, solidaritet og respekt for menneskeverdet.

Norsk

Elevene utvikler ferdigheter i å lese, samtale, reflektere og uttrykke egne tanker om samfunnsspørsmål, globale utfordringer og menneskers livssituasjon gjennom både muntlige og skriftlige tekster.

Hjelpeaksjonen som læringsarena

Hjelpeaksjonen gir lærere en unik mulighet til å knytte undervisningen til virkelige mennesker, aktuelle samfunnsspørsmål og konkrete handlinger. Temaer som bærekraft, demokrati, menneskerettigheter, kommunikasjon, etikk, økonomi og globalt medborgerskap kan utforskes på tvers av fag og klassetrinn.

Når elevene får anledning til å bidra til positive endringer samtidig som de lærer om verden, blir læringen relevant, engasjerende og meningsfull. Hjelpeaksjonen kan derfor skape engasjement, fellesskap og varig forståelse.

Med litt kreativitet kan Hjelpeaksjonen bli en naturlig del av undervisningen i norsk, samfunnsfag, KRLE, matematikk, kunst og håndverk, kroppsøving og mange andre fag. Slik kan aksjonen bidra til å oppfylle skolens mål om å utdanne kunnskapsrike, ansvarlige og engasjerte medborgere.

I ADRA's arbeid rundt om i verden hører vi ofte mennesker fortelle at kunnskap åpner øynene.

I Norge er målet at våre åpne øyne skal vekke engasjement, empati, vilje og mot til å gjøre en forskjell i verden.

Gry Haugen, ADRA Norge

Velkommen til Lengitu

(Lengitus historie finner du sist i dette heftet, fra side 23.)

Refleksjon og samtale

Om utdanning

- Hvorfor er skole viktig for barn og unge?
- Hvilke muligheter kan utdanning gi mennesker?
- Hva kan skje når barn ikke får fullføre skolegangen sin?
- Hva ville du savnet mest dersom du ikke kunne gå på skolen?
- Hvordan kan et trygt skolemiljø hjelpe elever som har opplevd vanskelige ting?
- Er det forskjell på å ha rett til utdanning og å ha mulighet til å få utdanning? Forklar.
- Hvorfor er det viktig at både jenter og gutter får gå på skole?
- På hvilke måter kan unge i Norge bidra til at flere barn får gå på skole?

Om Lengitus historie

- Hva gjorde størst inntrykk på deg i historien om Lengitu? Hvorfor?
- Hvordan tror du Lengitu hadde det da hun ikke kunne gå på skolen?
- Hvilke utfordringer møtte Lengitu før hun kunne begynne på skolen igjen?
- Hva tror du hjalp henne til å holde fast på håpet?
- Hvorfor tror du det var vanskelig å komme tilbake til skolen etter nesten to år?
- Hvordan ville du ønsket å bli møtt dersom du hadde vært i Lengitus situasjon?

Om fellesskap og inkludering

- Hva kan en skole gjøre for at alle elever skal føle seg trygge og inkludert?
- Hvorfor er det viktig å ha voksne på skolen som elever kan snakke med?
- Hvordan kan medelever hjelpe noen som føler seg ensomme eller utenfor?
- Hva betyr det å vise empati i praksis?

Om rettferdighet og menneskerettigheter

- Hvilke rettigheter mener du Lengitu ble fratatt?
- Hvorfor er barns rettigheter viktige?
- Hva betyr rettferdighet for deg?
- Finnes det situasjoner i verden i dag hvor barn ikke får de samme mulighetene som andre? Gi eksempler.
- Hvorfor bør mennesker bry seg om utfordringer som skjer langt unna dem selv?

Om Hjelpeaksjonen og engasjement

- Hvordan kan ungdom i Norge bidra til positive endringer i verden?
- Gi eksempler på hvordan små handlinger gjøre en forskjell.
- Hvorfor tror du ADRA legger vekt på utdanning i sitt arbeid?
- Hva tenker du når Lengitu takker barn og unge i Norge for støtten hun har fått?
- Hvordan henger kunnskap, engasjement og handling sammen?

Dypere diskusjon (ungdomstrinn)

- Hvem har ansvar for at barn får gå på skole: familien, myndighetene, lokalsamfunnet eller verdenssamfunnet?
- Kan utdanning bidra til å redusere fattigdom? Hvordan?
- Hvorfor kan utdanning være viktig for fred og samfunnsutvikling?
- Hva betyr uttrykket «kunnskap åpner øynene»?
- På hvilke måter kan «åpne øyne» føre til handling?

Forstå Lengitus historie

Les hele Lengitus historie. Lag en tidslinje over viktige hendelser i livet hennes.

- Hvordan levde Lengitu og familien hennes før hun sluttet å gå på skolen?
- Hvorfor betydde skolen så mye for Lengitu?
- Hva skjedde den dagen Lengitu ble med noen eldre jenter til markedet?
- Hvordan reagerte moren og familien da Lengitu ikke kom hjem?
- Hva gjorde at Lengitu klarte å holde fast på håpet i den vanskelige tiden hun var borte fra familien?
- Hvorfor syntes Lengitu det var vanskelig å komme tilbake til skolen etter at hun kom hjem?
- Hvilke tiltak hadde ADRA bidratt med som gjorde det lettere for Lengitu å begynne på skolen igjen?
- Hva drømmer Lengitu om å bli i framtiden, og hvorfor tror du utdanning er viktig for å nå denne drømmen?

Kreative oppgaver

- Skriv et brev til Lengitu der du forteller hva ved historien hennes som gjorde størst inntrykk på deg.
- Forestill deg at du er journalist. Hvilke fem spørsmål ville du stilt Lengitu?
- Lag en plakat som viser hvorfor utdanning er viktig.
- Skriv et kort avsnitt om hvordan verden kunne sett ut dersom alle barn fikk fullføre skolegangen sin.
- Lag en liste over ting du mener alle barn burde ha rett til.
- Lag en tidslinje som viser de viktigste hendelsene i Lengitus historie.
- Skriv en dagbokside fra Lengitus første dag tilbake på skolen.
- Skriv en dagbokside fra morens perspektiv den dagen Lengitu kom hjem igjen.
- Tegn eller lag en illustrasjon som viser hva ordet *håp* betyr i Lengitus historie.
- Lag en tegneserie på 6-8 ruter som forteller deler av historien.
- Skriv en kort tale som kunne blitt holdt på skolen for å fortelle hvorfor utdanning er viktig.
- Lag et intervju der én elev er journalist og en annen spiller rollen som Lengitu.
- Finn fem ord som beskriver Lengitu. Begrunn hvorfor du har valgt akkurat disse ordene.
- Lag et tankekart over utfordringene Lengitu møtte, og hvem eller hva som hjalp henne videre.
- Design forsiden til en avis som forteller om Lengitus vei tilbake til skolen.
- Skriv en tekst med tittelen: «Skolen jeg aldri ville mistet».
- Lag en liste over ting som gjør en skole trygg, inkluderende og god for alle elever.
- Tenk deg at du møter Lengitu om ti år. Skriv en kort historie om hvordan livet hennes kan se ut da.
- Lag en informasjonsplakat om barns rett til utdanning.
- Skriv et dikt inspirert av ordene *håp*, *utdanning*, *mot* og *framtid*.
- Lag en presentasjon der du forklarer hvordan utdanning kan bidra til å redusere fattigdom.
- Diskuter i grupper: Hvilke mennesker spilte en viktig rolle i Lengitus vei tilbake til skolen? Hva gjorde de?
- Lag en kampanje for å få flere barn tilbake på skolen. Finn et slagord, tegn en logo og skriv tre korte budskap.
- Skriv et takkebrev fra Lengitu til elever i Norge som deltar i Hjelpeaksjonen.
- Hvis du kunne sende én oppmuntrende melding til Lengitu, hva ville du skrevet?

LA LANDSBYEN TIL LENGITU SØR I ETIOPIA

VÆRE SYNLIG I KLASSEROMMET:

Landsbyveggen: La en av klasserommets vegger være landsbyveggen. Her festes det vi samler av opplysninger om land og mennesker. Tegn eller form Lengitu, familien, vennene hennes og det andre som du vet er innholdet i livet hennes. Før veggen tas ned etter en tid: Husk å ta bilde!

Håpstre: Min drøm eller bønn for barna der Lengitu bor:
Få tak i et lite tørt tre eller lag et tre av noen kvister til å ha inne i klasserommet. Tegn, skriv, klipp, sy, hekle, strikke. Vi kan også samle minner på treet, sitater og symboler som inspirerer oss gjennom året. Det går også an å bruke et tre ute, i skolegården eller en park med tillatelse fra rett myndighet.

Vi forsker

I disse oppgavene skal elevene undersøke, intervju, samle informasjon og presentere det de lærer. De kan arbeide alene, i par eller i grupper. Oppgavene kan knyttes til norsk (intervju, skriving og presentasjon), samfunnsfag (demokrati, menneskerettigheter og migrasjon), KRLE (verdier og etikk) og de tverrfaglige temaene demokrati og medborgerskap samt bærekraftig utvikling. De gir elevene mulighet til å utforske virkelige historier og koble globale spørsmål til egne erfaringer.

Oppgavene kan presenteres i en rapport, podkast, artikkel eller klassesamtale.

Forsk: Utdanning i familien din

Hvem var den første jenta eller kvinnen i familien din som fikk formell utdanning? Finn ut så mye som mulig om hennes bakgrunn, skolegang og muligheter.

Undersøk:

- Hvor lenge gikk hun på skole?
- Hva ønsket hun å bli? Hvordan gikk det?
- Hvordan var skolegangen annerledes enn i dag?
- Hvilke hindringer eller muligheter møtte hun?

Presenter funnene dine gjennom en plakatt, et intervju, en digital presentasjon eller en kort fortelling.

Forsk: Mennesker og historier fra andre land

Kjenner du noen med bakgrunn fra Sør-Sudan, Uganda, Etiopia eller andre land i Øst-Afrika? Gjennomfør et intervju hvis personen ønsker det.

Mulige temaer for intervjuet:

- Skolegang
- Oppvekst
- Familie
- Drømmer for framtiden
- Forskjeller og likheter mellom Norge og hjemlandet

Lag en kort presentasjon om det du lærte. Husk å vise respekt og kun dele informasjon personen ønsker å dele.

Forsk: Hvorfor er utdanning viktig?

Undersøk hvorfor organisasjoner som ADRA legger stor vekt på utdanning i sitt arbeid.

Finn svar på spørsmål som:

- Hvordan kan utdanning bidra til å redusere fattigdom?
- Hvorfor er skole viktig for barns framtid?
- Hvordan kan utdanning styrke lokalsamfunn?
- Hvorfor er jenters utdanning viktig for utvikling?

Presenter funnene dine i en tekst, en plakat eller en muntlig framføring.

Forsk: Barns rett til utdanning

Finn ut hva FNs barnekonvensjon sier om barns rett til utdanning.

Undersøk:

- Hva innebærer denne retten?
- Har alle barn tilgang til skole?
- Hvilke hindringer kan hindre barn i å få utdanning?
- Hva kan gjøres for at flere barn skal få gå på skole?

Forsk: Skolen før og nå

Intervju en voksen om hvordan skolen var da de var barn.

Sammenlign med i dag:

- Skolebygninger
- Fag
- Regler
- Lekser
- Teknologi
- Forholdet mellom elever og lærere

Hva har forandret seg mest?

Forsk: Skolegang i verden

Velg et land og undersøk hvordan skolehverdagen er for barn der.

Sammenlign med Norge:

- Skolevei
- Undervisning
- Skoleuniform
- Antall elever i klassen
- Tilgang til lærebøker og teknologi

Hva er de største forskjellene og likhetene?

Forsk: Fra kunnskap til handling

Intervju elever eller voksne om hvorfor de deltar i Hjelpeaksjonen.

- Hvorfor velger de å engasjere seg?
- Hva håper de å oppnå?
- Kan små bidrag gjøre en forskjell?
- Hva betyr det å være en global medborger?

LÆR AV BILDER

Et bilde kan fortelle mange historier. Før du leser eller snakker om bildet, kan det være lurt å stoppe opp og se nøye etter detaljer. Hva legger du merke til? Hva tror du personene tenker på? Hva kan vi lære om livet deres gjennom det vi ser?

På dette bildet ser vi Lengitu sammen med klassekamerater og en lærer på skolen. De studerer en globus og snakker om verden rundt seg. Lengitu forteller at skolen gir håp, kunnskap, vennskap og muligheten til å skape en bedre framtid.

Bruk spørsmålene nedenfor til å observere, undre deg, reflektere og samtale med andre om det du ser på bildet. Det finnes ikke alltid ett eneste riktig svar. Det viktigste er å begrunne tankene dine og lytte til andres perspektiver.

Dette – og flere bilder her: https://www.dropbox.com/scl/fo/3bcp4bawlwrq5l5k1cpxn/AKDkBJi5i8N3FQ-En_osBHM?rlkey=flzjyorkgdwahdt4golaydmzu&dl=0

- Hva ser du på bildet?
- Hvem er personene på bildet, og hva gjør de?
- Hva tror du elevene lærer om når de ser på globusen?
- Hvordan ser klasserommet ut? Hva legger du merke til?
- Hva forteller ansiktsuttrykkene og kroppsspråket til personene på bildet?
- Hvor i verden tror du Lengitu bor? Hva får deg til å tenke det?
- Hva tror du Lengitu tenker på når hun ser på globusen?
- Hvorfor tror du skolen er viktig for Lengitu?
- Hva tror du læreren ønsker at elevene skal lære?
- Hvilke likheter og forskjeller tror du det er mellom Lengitus skole og din egen skole?

Kreative oppgaver

11. Skriv en kort fortelling om hva som skjer rett før eller rett etter at bildet ble tatt.
12. Skriv en dialog mellom Lengitu og læreren mens de studerer globusen.
13. Lag tre spørsmål du tror Lengitu ville stilt om verden dersom hun kunne reise hvor som helst.

Refleksjon

14. Hva betyr utdanning for barn som vokser opp i fattige lokalsamfunn?
15. Når Lengitu ser på globusen, ser hun også Norge. Hvorfor tror du mennesker i Norge og Etiopia kan bry seg om hverandre selv om de bor langt fra hverandre?

Ekstra utfordring

16. Finn Etiopia og Norge på et verdenskart. Hva er forskjellig med landene? Hva har de til felles?
17. Lengitu drømmer om å bli lege. Hvordan kan skolen hjelpe henne med å nå dette målet?
18. Hvis du kunne vist Lengitu ett sted i Norge, hvor ville du tatt henne med, og hvorfor?

Miniundervisningsopplegg:

Bli kjent med Etiopia gjennom Lengitus historie

For mellomtrinnet (5.-7. trinn)

Varighet: 4-5 skoletimer

Utstyr: Verdenskart på papir eller globus, smartboard, elevark, post-it-lapper, fargeblyanter, historien om Lengitu, bilder fra Etiopia.

Læringsmål

Etter undervisningsopplegget skal elevene kunne:

- Finne Etiopia på kartet og beskrive hvor landet ligger.
- Kjenne til noen viktige fakta om Etiopia.
- Fortelle om språk, religioner og hverdagsliv i Etiopia.
- Forklare hvorfor utdanning er viktig for barn og unge.
- Reflektere over utfordringer knyttet til fattigdom og ulikhet.
- Sammenligne livet i Etiopia og Norge.
- Forklare hva globalt medborgerskap kan bety i praksis.

Bli kjent med Etiopia

Start med historien om Lengitu.

Vis fram et bilde av Lengitu i klasserommet sammen med lærer og klassekamerater.

Samtale i klassen

- Hvor tror dere Lengitu bor?
- Hva vet dere om Etiopia?
- Hva tenker dere når dere hører ordet Afrika?

Skriv elevenes forslag på tavla.

Finn Etiopia på kartet.

Fakta om Etiopia

- Etiopia ligger i Øst-Afrika.
- Hovedstaden heter Addis Abeba.
- Landet har over 120 millioner innbyggere.
- Etiopia er et av Afrikas eldste land.
- Landet har høye fjell, store sletter og tørre områder.
- Mange mennesker lever av jordbruk og husdyrhold.

Utforsk Etiopia

Del elevene inn i grupper.

Hver gruppe får ett tema.

Gruppe 1: Natur og dyreliv

- Hvordan ser landskapet ut?
- Hvilke dyr lever i Etiopia?
- Hvordan påvirker klimaet menneskenes liv?

Gruppe 2: Språk og mennesker

- Hvilke språk snakkes i Etiopia?
- Hva er amharisk?
- Hva er oromiffa?
- Ca. hvor mange folkegrupper finnes det?

Gruppe 3: Religion og tradisjoner

- Hvilke religioner finnes i Etiopia?
- Hvorfor er religion viktig for mange mennesker?
- Hvilke tradisjoner kjenner dere til?

Gruppe 4: Skole og hverdagsliv

- Hvordan ser en vanlig skoledag ut i Etiopia?
- Hvor langt må noen barn gå for å komme til skolen?
- Hvilke fag lærer elevene?
- Hvordan kan et klasserom i Etiopia være annerledes enn et klasserom i Norge?
- Hva gjør mange barn før skoledagen begynner?
- Hvilke oppgaver har barn hjemme etter skoletid?
- Hvorfor kan det være vanskelig for noen barn å gå på skole hver dag?
- Hvilken betydning har skolen for barn som Lengitu?

Gruppene presenterer funnene sine for klassen.

Lengitus historie

Les eller oppsummer historien.

Samtalespørsmål

- Hva likte Lengitu best med skolen?
- Hvilke utfordringer møtte hun?
- Hva hjalp henne tilbake til skolen?
- Hvordan bidro ADRA?

Hvorfor er utdanning viktig?

Skriv spørsmålet på tavla:

«Hvorfor er skole viktig?»

La elevene tenke selv først.

Samle svarene i klassen.

Forslag som kan komme fram:

- Lære å lese og skrive.
- Få kunnskap.
- Få venner.
- Få mulighet til arbeid senere.
- Lære å ta egne valg.
- Være trygg.

Oppgave

Lag et tankekart med ordet:

UTDANNING

La elevene fylle inn hvorfor utdanning er viktig for barn, familier og samfunn.

Fattigdom i Etiopia

Snakk om hvordan fattigdom kan påvirke barns liv.

Samtale

Lengitu hjelper til hjemme hver dag.

- Hvorfor må mange barn bidra hjemme?
- Hvordan kan fattigdom gjøre det vanskelig å gå på skole?
- Hva trenger barn for å lære godt?

Forklar at fattigdom ikke bare handler om penger.

Det kan også handle om mangel på:

- skole
- helsehjelp
- rent vann
- mat
- trygghet

Utfordringer og konflikter

Forklar på en enkel måte:

Etiopia er et stort land med mange språk, folkegrupper og kulturer. Dette er en styrke, men kan også føre til uenighet. Landet har i perioder opplevd konflikt, tørke og naturkatastrofer som gjør livet vanskelig for mange familier.

Refleksjon

- Hvordan påvirkes barn når det er konflikt?
- Hvorfor er det viktig at skoler kan være åpne selv i vanskelige tider?

Norge og Etiopia

Lag to kolonner på tavla.

Norge

Etiopia

Sammenlign:

- Skolevei
- Hus og hjem
- Klima
- Mat
- Fritid
- Språk
- Familie

Samtalespørsmål

- Hva er forskjellig?
- Hva er likt?
- Har barn i Norge og Etiopia noen av de samme drømmene?

Globalt medborgerskap

Vis globusen på nytt. Be elevene finne Norge og Etiopia.

Spør:

- Hvor langt er det mellom landene?
- Kan mennesker bry seg om hverandre selv om de bor langt fra hverandre?
- Hvorfor?

Forklar at globalt medborgerskap handler om å forstå at vi er del av den samme verden og at våre handlinger kan påvirke andre mennesker.

Kreativ avslutning på undervisningsopplegg

Velg én av oppgavene:

Alternativ 1

Tegn Lengitus framtid og skriv om drømmen hennes om å bli lege.

Alternativ 2

Lag en plakat med tittelen:

"Utdanning gir muligheter"

Alternativ 3

Skriv et brev til Lengitu.

Alternativ 4

Lag en presentasjon med tittelen:

Fem ting jeg har lært om Etiopia

Bakgrunnsstoff for læreren: Konflikter i Etiopia

Viktig for læreren: Når konflikt omtales på mellomtrinnet og for yngre barn, bør fokus først og fremst være på hvordan konflikter påvirker barns hverdag, skolegang og trygghet. Målet er ikke at elevene skal forstå alle politiske detaljer, men at de skal få innsikt i hvorfor mange familier opplever utrygghet og hvorfor utdanning er så viktig.

Etiopia er et mangfoldig land

Etiopia er Afrikas nest mest folkerike land og består av mange språk, kulturer og folkegrupper. De største gruppene er blant annet **oromo**, **amhara** og **tigrayere**. De fleste mennesker lever side om side i fred, men uenighet om politisk makt, ressurser og selvstyre har over tid bidratt til konflikter i flere deler av landet.

Konflikten i Tigray

I 2020 brøt det ut krig mellom Etiopias regjering og Tigray People's Liberation Front (TPLF), som ledet myndighetene i Tigray-regionen nord i landet. Konflikten utviklet seg til en svært alvorlig krig som rammet millioner av mennesker. Mange mistet hjemmene sine, og mange barn fikk ikke gå på skole i lange perioder. I 2022 ble det inngått en fredsavtale, men situasjonen er fortsatt ustabil og sårbar – ikke bare i nord, men også i Oromia og Ahmara-statene.

Hvordan påvirkes barn?

Når det oppstår konflikt i et land, er det ofte barn som rammes hardest. Familier kan bli tvunget til å flytte, skoler kan bli stengt, og mange mister tilgang til undervisning, helsetjenester og trygghet. Konflikter kan også føre til fattigdom fordi foreldre mister arbeid og inntekter.

Lengitus historie handler ikke direkte om krigen i Tigray eller konfliktene i Amhara og Oromia, men den viser hvordan barn kan møte ulike utfordringer som hindrer dem i å få den utdanningen de har rett til. Derfor arbeider ADRA med å styrke skoler og utdanningssystem, støtte elever og hjelpe barn tilbake til undervisning. Når barn får gå på skole, får de større mulighet til å skape en trygg og positiv framtid for seg selv og lokalsamfunnet sitt.

Til læreren: Unngå i mest mulig grad å framstille konfliktene som en kamp mellom «gode» og «onde» grupper. Legg heller vekt på at konflikt ofte har mange årsaker, og at vanlige mennesker, særlig barn, ofte er de som rammes hardest.

Storyline-metoden – Læring gjennom fortelling

Storyline er en kreativ og elevaktiv undervisningsmetode der læring skjer gjennom en fortelling som utvikles i samspill mellom lærer og elever. Metoden egner seg spesielt godt til arbeid med temaer som globalt medborgerskap, bærekraftig utvikling, flyktninger, utdanning og menneskerettigheter.

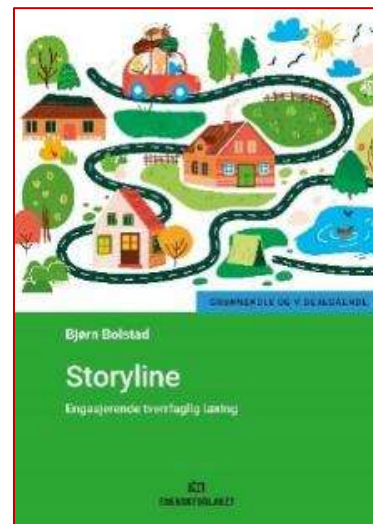
Hvorfor bruke Storyline?

- Elevene lærer gjennom utforsking, samarbeid og kreativitet.
- Metoden er tverrfaglig og kan brukes i norsk, samfunnsfag, KRLE, naturfag, engelsk, kunst og håndverk og flere andre fag.
- Den skaper engasjement og gir rom for både kunnskap, refleksjon og empati.
- Elevene får arbeide med virkelighetsnære problemstillinger og ulike perspektiver.

Slik fungerer Storyline

Storyline bygges opp rundt fire spørsmål:

- **Når** skjer historien?
- **Hvor** skjer den?
- **Hvem** er med?
- **Hva** skjer?

En

Læreren kjenner hovedhistorien, men elevene er med på å utvikle innholdet underveis gjennom spørsmål, undersøkelser, diskusjoner og kreative aktiviteter.

Eksempel: En landsby i Etiopia

Elevene arbeider med en landsby og en skole i Etiopia. Sammen bygger de opp landsbyen gjennom modeller, tegninger eller digitale løsninger. De skaper familier, utforsker hverdagsliv og møter ulike utfordringer som:

- tilgang til grunnskole og yrkesutdanning
- konflikt om ressurser
- foreldrenes syn på utdanning
- veien videre for lokalsamfunnet

Underveis arbeider elevene med fakta, diskusjon, problemløsning og kreative oppgaver.

Avslutning

Prosjektet kan avsluttes med en utstilling, presentasjon eller digital framvisning. Samtidig får elevene anledning til å reflektere over hva de har lært om mennesker, samfunn, ansvar og håp.

Anbefalt tidsbruk: 4-6 uker, enten som prosjektarbeid eller integrert i ordinær undervisning.

Lær mer om Storyline-metoden: <https://www.fagbokforlaget.no/Storyline/I9788245038347>

Storyline skaper engasjement, innlevelse og læring.

Tema: HVA ER FATTIGDOM OG HVORFOR ER NOEN FATTIGE?

Fattigdom betyr at man ikke har det man trenger for å leve et godt og trygt liv. Det handler ikke bare om å ha lite penger, men også om å ikke ha mulighet til å bestemme over sitt eget liv eller ha det man trenger for å ha det bra.

Absolutt fattigdom

Absolutt fattigdom betyr at man mangler helt grunnleggende ting som:

Rent vann

Nok mat

Klær

Et trygt sted å bo

Skolegang

Hjelp fra lege når man er syk

Rundt 800 millioner mennesker i verden lever i ekstrem fattigdom. Det betyr at de har svært lite penger å leve for hver dag, ofte så lite at det er vanskelig å skaffe nok mat, rent vann, skolegang og helsehjelp. Verdensbanken bruker en grense på 3 amerikanske dollar per dag for å måle ekstrem fattigdom.

Relativ fattigdom

Relativ fattigdom betyr at man er fattig sammenlignet med andre i sitt eget land. I Norge kan en familie regnes som relativt fattig dersom den har betydelig lavere inntekt enn de fleste andre familier. Da kan det være vanskelig å delta i vanlige aktiviteter som fritidsaktiviteter, klassearrangementer, ferier eller andre sosiale fellesskap.

Selv om man kan være relativt fattig i Norge, har mange fortsatt tilgang til bolig, skole, helsehjelp og andre goder som mennesker i verdens fattigste land ofte mangler. Foto: ADRA | Gry Haugen

MORGENSAMLINGER, SAMTALER OG BØNN:

Denne delen er laget spesielt for kristne friskoler. Innholdet kan enkelt tilpasses ulike alderstrinn og brukes i morgensamlinger, andakter, klassesamtaler eller andre samlinger gjennom Hjelpeaksjonsperioden.

1. Små handlinger, stor betydning

Bibeltekst: Matteus 25, 35–40

"Jeg var sulten, og dere ga meg mat. Jeg var tørst, og dere ga meg drikke..."

Innledning:

Fortell en kort historie om et barn som deler matpakken sin med en venn som har glemt mat.

Spør: Hva betyr det å hjelpe noen – selv om det bare er med noe lite?

Samtale:

Hva slags små ting kan vi gjøre for å hjelpe andre?

Hvordan kan vi vise Guds omsorg i hverdagen?

Har du noen gang opplevd at en liten ting betydde mye?

Bønn:

Be om at Gud skal vise oss hvordan vi kan være til hjelp for andre – også når det virker lite.

Sang:

Når vi deler med en venn: <https://www.youtube.com/watch?v=uTVP7ulrndY>

Fem små brød: <https://www.youtube.com/watch?v=LB012DKsCpU>

2. Hvem er min neste?

Bibeltekst: Lukas 10, 25–37 (Den barmhjertige samaritan)

"Hvem av disse tre synes du viste seg som en neste for ham som ble overfalt?"

Innledning:

Vis bilder av mennesker fra ulike land og spør:

Hvem av disse er vår neste?

Hva betyr det å være en god nabo – også for dem som bor langt unna?

Hva betyr det å bry seg om noen du ikke kjenner?

Hvordan kan vi vise omsorg for mennesker på flukt?

Hvorfor tror du presten og levitten gikk forbi mannen som trengte hjelp?

Hvordan ser medfølelse ut i praksis?

Hvordan kan vi bruke det vi lærer av denne lignelsen i dag?

Lignelsen om den barmhjertige samaritanen minner oss om at vår neste ikke bare er mennesker som ligner oss eller tilhører samme gruppe som oss. Gud kaller oss til å vise omsorg, respekt og kjærlighet til alle mennesker.

Bønn:

Be om mot til å vise kjærlighet og omsorg – også for dem som er annerledes enn oss.

Legoversjonen: https://www.youtube.com/watch?v=DMYGa5Z_wbl&list=PLDDDBkMZRbGf-GxBrmjOJWbQYDw3_KXgl

3. Håp under et tre

Bibeltekst: Jesaja 40, 31

"Men de som venter på Herren, får ny kraft."

Innledning:

Fortell om barn som samles under et tre for å lære, leke og være sammen. For mange barn som har opplevd utrygghet eller flukt, kan et slikt sted bli et symbol på fellesskap, trygghet og håp.

Samtale:

Hva gir deg håp når du er trist eller bekymret?

Hvordan kan vi være med på å gi håp til andre?

Hva betyr det å vente på Gud?

Aktivitet:

La elevene tegne sitt eget *håpstre* og skrive noe som gir dem håp på grenene.

Bønn:

Be om at Gud skal gi oss håp og gjøre oss til mennesker som deler håp med andre.

Sang:

Ikke like, men likevel: <https://www.dropbox.com/scl/fi/fo128jsgq69cfc9wydrd7/06-Spor-6.wma?rlkey=tm61qass5eiichex1qug2wrb8&dl=0>

IKKE LIKE, MEN LIKEVEL – MUSIKAL MED RESSURSHEFTE OG SINGBACK:

<https://www.dropbox.com/scl/fo/lulpl0adylsjhb0bzqrp7/AHxZj0k5TNoMiGHnj1tcWjE?rlkey=1yfyyd43vxjqdlvqny2jc8og5&dl=0>

En bok om HÅP:
4 uker med Håpsdagbok:
Lytt, les, tenk og skriv

I en travel hverdag kan det være godt å sette av tid til refleksjon. En håpsdagbok kan hjelpe elevene til å legge merke til det som gir styrke, mening og framtidstro. Gjennom fire uker får elevene utforske håp gjennom bibeltekster, sitater, dikt, egne tanker og samtaler.

Hva er håp?

Start med en klassesamtale:

- Hva betyr ordet håp?
- Når kjenner du på håp?
- Hva gir mennesker håp?
- Hvorfor trenger vi håp?

Lag gjerne et tankekart sammen i klassen før elevene lager sine egne.

Slik gjør vi

Lag en personlig håpsdagbok. Elevene kan bruke et hefte, en skrivebok eller lage og dekorere sin egen bok.

Uke 1: Vers og sitater

Finn et bibelvers eller et sitat om håp. Skriv hvorfor du valgte akkurat dette.

Uke 2: Dikt om håp

Skriv et eget dikt om håp, eller finn et dikt du liker og forklar hva det betyr for deg.

Uke 3: Håp i hverdagen

Skriv om noe som har gitt deg håp eller glede denne uka. Det kan være noe et annet menneske har gjort, sagt eller vist deg.

Uke 4: Håp gjennom musikk

Finn en sang som handler om håp, fred eller framtid. Skriv noen linjer om hvorfor du valgte sangen.

Del med hverandre

La elevene få mulighet til å dele tekster, sitater, dikt eller tanker dersom de ønsker det. Målet er ikke å vurdere, men å inspirere hverandre.

Refleksjon

- Hvordan kan mennesker være med og vise Guds kjærlighet i verden?
- Hva tror du Jesaja mener når han oppfordrer oss til å se og hjelpe mennesker som har det vanskelig? (Jesaja 58,1-12)
- Hvordan ønsker du selv å bli møtt når du trenger hjelp?
- I Fadervår ber vi: «*La din vilje skje på jorden som i himmelen.*» Hva tror du dette betyr i praksis?
- Hvordan kan vi bidra til mer håp, rettferdighet og omsorg i hverdagen?
- Hvilken sammenheng ser du mellom håp og handling?

Lengitus historie

Lengitu bor i Etiopia sammen med familien sin. Hver dag begynner tidlig. Før skolen hjelper hun til hjemme med husarbeid, matlaging og stell av familiens kyr. Familien lever enkelt og har lite penger. Faren arbeider som dagarbeider og vet aldri sikkert om han får jobb fra dag til dag.

Selv om hverdagen kan være krevende, er det én ting Lengitu setter spesielt stor pris på: å gå på skolen. Der får hun lære nye ting, være sammen med vennene sine og drømme om framtiden. Hun liker spesielt godt språkfag, og lærerne oppmuntrer henne til å tro på seg selv.

Da livet tok en uventet vending

Da Lengitu var tolv år gammel, skjedde noe som forandret livet hennes.

En dag etter skolen ble hun med noen eldre jenter til markedet. Tiden gikk fort, og da det begynte å bli mørkt, ble hun bekymret for veien hjem. En mann tilbød seg å kjøre henne på motorsykkel. Lengitu trodde han ville hjelpe henne, men i stedet ble hun tatt med langt bort fra hjemmet sitt.

Plutselig befant hun seg i en annen landsby, langt fra familien og skolen. Der ble hun tvunget inn i en situasjon hun ikke hadde valgt selv. Mens Lengitu prøvde å forstå det som hadde skjedd, satt familien hjemme fortvilet og lette etter henne. Moren beskriver tiden som noe av det vanskeligste familien noen gang har opplevd.

Langt borte fra hjemmet

I nesten to år levde Lengitu borte fra familien sin. Hun savnet hjemmet, vennene og undervisningen. Mest av alt savnet hun muligheten til å gå på skolen og forme sin egen framtid.

I denne perioden opplevde hun mange vanskelige dager. Det som ga henne styrke, var troen hennes og håpet om at hun en dag skulle få komme hjem igjen. Hun ba hver dag om å få vende tilbake til familien og skolen.

Til slutt lyktes familien med å få henne hjem.

Tilbake, men forandret

Gleden over å være tilbake var stor, men livet var samtidig blitt annerledes. Lengitu følte seg usikker og trakk seg ofte unna andre mennesker. Hun var redd for hva andre ville tenke om henne, og var usikker på om hun noen gang ville klare å begynne på skolen igjen.

Det var da ADRA kom inn i bildet.

En ny mulighet

Gjennom et skoleprosjekt arbeidet ADRA sammen med lokalsamfunnet for å gjøre skolen tryggere og bedre. Klasserom ble forbedret, skolen fikk nye ressurser, lærere fikk videreutdanning og det ble satt inn tiltak mot mobbing. Samtidig startet ADRA en kampanje for å hjelpe barn som hadde sluttet på skolen, tilbake til undervisningen. Særlig jenter og barn med funksjonsnedsettelse fikk spesiell oppfølging og støtte.

Da Lengitu hørte om dette, bestemte hun seg for å prøve.

Den første dagen tilbake på skolen var hun nervøs. Hun var eldre enn flere av de andre elevene og hadde gått glipp av mye undervisning. Men lærerne tok henne godt imot, og hun fikk støtte fra en rådgiver på skolen. Gradvis begynte hun å finne tilbake til tryggheten og gleden ved å lære.

Håp for framtiden

I dag går Lengitu på skolen igjen. Hun arbeider hardt for å ta igjen det hun har gått glipp av, og hun drømmer fortsatt om framtiden. En dag ønsker hun å bli lege.

Historen om Lengitu viser hvorfor utdanning er så viktig. Skolen handler om å tilegne seg kunnskap og lære fag, men den gir også trygghet, fellesskap og muligheter. Når barn får gå på skole, får de bedre mulighet til å ta egne valg og bygge den framtiden de ønsker seg. Uten skolen kan veien være lukket.

Lengitu vet at mennesker i andre land har bidratt til at hun kunne få denne muligheten. Derfor ønsker hun å takke alle i Norge – og på skolen din - som støtter arbeidet:

«Uten hjelpen deres kunne jeg kanskje aldri ha kommet tilbake til skolen,» sier hun.

Rett til å lære

Utdanning er en menneskerett. Når barn og unge får gå på skole, får de kunnskap, ferdigheter og muligheter som kan hjelpe dem gjennom hele livet. I mange deler av verden hindrer fattigdom, konflikt, klimaendringer og ulikhet barn i å fullføre skolegangen sin.

Gjennom ADRA's arbeid i Etiopia* styrkes skoler og lokalsamfunn slik at flere barn kan få en trygg skolehverdag og mulighet til å utvikle seg. Målet er at flere barn og unge skal få lære, delta og skape en bedre framtid for seg selv og sine lokalsamfunn.

*ADRA Norges utdanningsprogram er designet i tett samarbeid med lokale skolemyndigheter, skoler og ADRA i Etiopia, Somalia, Sør-Sudan, Niger, Mali, Uganda og Myanmar.

HJELPEAKSJON2026
VIPPS #3030

*Du kan gi flere barn
en ny start*

LÆRERMATERIELL TIL TRE ELEVER ➤ 370 KRONER

ADRA er Adventistkirkens bistandsorganisasjon med arbeid i 120 land. Vår oppgave er å tjene mennesker – så alle kan få de mulighetene i livet som Gud ønsker. Vi hjelper mennesker i nød uten å diskriminere, i tråd med menneskerettighetserklæringen art. 2. ADRA samarbeider med mennesker i lokalsamfunn, organisasjoner, myndigheter, kirker, skoler og institusjoner for å skape rettferdig, bærekraftig og positiv utvikling. ADRA Norges programmer legger særlig vekt på å bedre kvinners og barns arbeids- og livssituasjon gjennom klimatilpasning og bærekraftig dyrking av mat, inkluderende kvalitetsutdanning og livslang læring for alle.